

ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ОСНОВА ФІНАНСОВОЇ САМОДОСТАТНОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

О. В. Хістева, Т. О. Єгоркіна

*Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського,
вул. Щорса, 31, м. Донецьк, Україна, 83000.*

E-mail: khisteva.elena@yandex.ru

Отримана 8 січня 2013, прийнята 22 лютого 2013.

Анотація. У статті розглянуті питання значення та сутності фінансової самодостатності економічної системи. Проведений порівняльний аналіз сутності понять «збалансованість», «самодостатність», «самозабезпечення». Запропоновано авторське визначення фінансової самодостатності економічної системи. Проведене теоретичне дослідження складових елементів фінансової самодостатності, визначено місце та роль фінансового потенціалу економічної системи, сформульовано його складові та надана їм докладна характеристика. Сформульовано рівняння фінансової самодостатності економічної системи, наведена докладна розшифровка складових рівняння та охарактеризована кожна частина рівняння. Надана оцінка основ формування та функціонування рівняння фінансової самодостатності. Використано запропонований підхід формування фінансового потенціалу регіону при оцінці фінансового потенціалу Донецької області. Проведено аналітичне дослідження фінансового потенціалу Донецької області з використанням даних офіційної статистики.

Ключові слова: збалансованість, самозабезпечення, фінансове забезпечення, фінансова самодостатність, економічна система, фінансовий потенціал, інвестиційний потенціал, бюджетний потенціал, витратний потенціал, фінансові ресурси домогосподарств.

ФИНАНСОВЫЙ ПОТЕНЦИАЛ КАК ОСНОВА ФИНАНСОВОЙ САМОДОСТАТОЧНОСТИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ

Е. В. Хистева, Т. А. Егоркина

*Донецкий национальный университет экономики
и торговли им. Михаила Туган-Барановского,
ул. Щорса, 31, г. Донецк, Украина, 83000.*

E-mail: khisteva.elena@yandex.ru

Получена 8 января 2013, принята 22 февраля 2013.

Аннотация. В статье рассмотрены вопросы значения и сущности финансовой самодостаточности экономической системы. Проведен сравнительный анализ сущности понятий «сбалансированность», «самодостаточность», «самообеспечение». Предложено авторское определение финансовой самодостаточности экономической системы. Проведено теоретическое исследование составных элементов финансовой самодостаточности, определено место и роль финансового потенциала экономической системы, сформулированы его составляющие и предоставлена их подробная характеристика. Сформулировано уравнение финансовой самодостаточности экономической системы, приведена подробная расшифровка составляющих уравнения и охарактеризована каждая часть уравнений. Дана оценка основ формирования и функционирования уравнения финансовой самодостаточности. Использован предложенный подход формирования финансового потенциала региона при оценке финансового потенциала Донецкой области. Проведено аналитическое исследование финансового потенциала Донецкой области с использованием данных официальной статистики.

Ключевые слова: сбалансированность, самообеспечение, финансовое обеспечение, финансовая самодостаточность, экономическая система, финансовый потенциал, инвестиционный потенциал, бюджетный потенциал, затратный потенциал, финансовые ресурсы домохозяйств.

FINANCIAL STRENGTH IS A KEY TO FINANCIAL SUSTAINABILITY OF THE ECONOMIC SYSTEM

Elena Khisteva, Tatiana Egorkina

*Donetsk National University of Economics
and Trade named. Mikhail Tugan-Baranovsky,
31, Shchorsa Str., Donetsk, Ukraine, 83050.
E-mail: khisteva.elena@yandex.ru*

Received 8 January 2013, accepted 22 February 2013.

Abstract. The questions of meaning and essence of the financial self-sufficiency of the economic system have been considered. A comparative analysis of the nature concepts of «balance», «self-sufficiency», «self-sufficiency» has been done. The author's definition of financial self-sufficiency of the economic system has been suggested. The theoretical study of the constituent elements of financial self-sufficiency has been carried out, the place and role of the financial capacity of the economic system have been determined and its components have been formulated and their detailed characterization has been given. An equation of financial self-sufficiency of the economic system has been formulated, a detailed transcript of the components of the equation has been given and the each part of the equations has been analysed. The estimation basis for the formation and functioning of the financial sustainability of the equation has been given. The proposed approach of the formation of the financial capacity of the region has been used while the evaluation of a financial potential in Donetsk region. The analytical study of the financial capacity of the Donetsk region, using official statistics has been carried out.

Keywords: balance, self-sufficiency, financial security, financial self-sufficiency, economic system, financial capacity, investment potential, fiscal capacity, cost capacity, financial resources of households.

Актуальність статті

В Україні комплексне дослідження фінансової самодостатності регіону як основи економічного розвитку стає особливо актуальним з огляду на те, що його результати дозволили б визначити майбутній вектор розвитку, обґрунтувати та запропонувати альтернативні моделі організації економічної діяльності регіонального (міського) співтовариства.

Метою цієї статті є дослідження сутності фінансової самодостатності економічної системи та визначення ролі фінансового потенціалу в забезпеченні фінансової самодостатності регіону.

Питанням дослідження теоретичних основ формування та практичного використання категорії «фінансовий потенціал», «фінансова самодостатність» приділили багато уваги провідні вчені України та інших країн. Серед них

слід відзначити таких вчених, як З. В. Герасимчук, Л. О. Петкова, С. С. Шумська, В. П. Ходаківська. Вплив податкової політики на формування фінансового потенціалу регіону окреслили В. П. Вишневський, С. Д. Герчаківський, Т. І. Єфименко, С. В. Каламбет, П. В. Мельник, А. М. Соколовська, Л. Л. Тарангул, Л. М. Шабліста. Участь інститутів фінансового ринку в акумулюванні і регіональному перерозподілі фінансових ресурсів детально досліджують О. І. Барановський, С. В. Богачов, О. В. Дзюблюк, В. В. Корнєєв, Б. Л. Луців, І. О. Лютий, А. М. Мороз, С. В. Науменкова.

Серед зарубіжних вчених у напрямі вирішення проблем фінансового забезпечення регіонів вирізняються праці Дж. Аронсона, Р. Бленда, В. В. Бурцева, А. Г. Гранберга, К. Давея, Н. І. Клімової, О. Л. Коломієць, Дж. Петерсена, В. М. Родонової, Н. М. Сабитової, Т. М. Хорвата.

В економічній літературі сьогодні досить активно використовується поняття «збалансованість», «самозабезпечення», «самодостатність», але його зміст різними науковцями трактується по-різному. Причина такої ситуації полягає в тому, що дане поняття характеризується складністю та багатоаспектністю. В результаті чого доволі часто відбувається підміна понять.

Така підміна понять або їх ототожнення значним чином ускладнює дослідження фінансової самодостатності, не кажучи вже про можливість аналізу та оцінки.

Універсальний словник-енциклопедія стверджує, що самодостатність економічної системи – це мета, здійснювана однією чи кількома економічними системами; прагнення до самодостатності виявляється у періоди економічних криз, приготування та проведення війн; може бути накинута дискримінаційною політикою ін. країн; у сучасних умовах стан с. е. досягнути неможливо [1].

Останнім часом багато уваги приділяється фінансовому забезпеченню територій, тому за об'єкт дослідження оберемо Донецьку область.

Проблему економічної самодостатності регіону розглянуто Б. Заблоцьким [2] з позицій неспроможності господарського механізму забезпечити мінімально необхідний рівень економічного і соціального саморозвитку регіонів.

Питання збалансованості фінансової системи території розглянуто В. Карпінським [3], який вбачає її в досягненні такого стану, за якого можна вести мову про повну самозабезпеченість і самовідтворення, а також перспектив незалежного розвитку. Йдеться про ситуацію, за якої потреби конкретної території відповідають її можливостям.

На наш погляд, поняття фінансової самодостатності означає спроможність економічної системи генерувати визначену сукупність фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення відтворювального процесу на розширеній основі.

Фінансову самодостатність регіону можна представити наступним рівнянням:

сума фінансових ресурсів, яку генерує економіка регіону \geq загальна сума фінансових ресурсів, які витрачає регіон на фінансування поточних та капітальних витрат,

або фінансовий потенціал \geq витратний потенціал.

$$\begin{aligned} \Phi P_{PC} + \Phi P_{BC} + \sum V\Phi P + \sum I\Phi P &= \\ = \sum V\Phi ВП + \sum V\Phi ДП + \sum IB & \quad (1) \end{aligned}$$

де ΦP_{PC} – фінансовий результат реального сектора економіки регіону;

ΦP_{BC} – фінансовий результат банківського сектора регіону;

$\sum V\Phi P$ – сума власних фінансових ресурсів;

$\sum I\Phi P$ – інвестиційні фінансові ресурси у вигляді заощаджень;

$\sum V\Phi ВП$ – видатки для фінансування власних повноважень;

$\sum V\Phi ДП$ – видатки для фінансування делегованих повноважень;

$\sum IB$ – інвестиційні видатки.

Як очевидно з наведеної формули, праву її частину становлять усі джерела формування власних фінансових ресурсів підприємства, а ліву – відповідно всі напрями використання цих ресурсів.

Проведемо докладний аналіз кожної сторони рівняння.

Ліва сторона, фінансовий потенціал регіону є головною складовою його ресурсної бази, основною умовою зміцнення фінансової забезпеченості регіону та оптимізації його ресурсної бази.

При визначенні фінансового потенціалу найбільш поширеними є два підходи до визначення поняття «фінансовий потенціал регіону». При першому підході «фінансовий потенціал» розглядається з кількісної сторони і визначається як сукупність фінансових ресурсів, які знаходяться в межах певної територіальної одиниці або в межах певного суб'єкта та можуть бути використанні з метою виконання певних функцій [5].

Другий підхід розглядає «фінансовий потенціал» з якісного боку і говорить, що – це перш за все здатність або можливість використати наявні фінансові ресурси. Тобто цей підхід вбачає здатність до використання наявного фінансового потенціалу, а вже потім його приріст через використання потенційних фінансових ресурсів [5].

Узагальнення існуючих підходів дає змогу трактування категорії «фінансовий потенціал регіону» як сукупності власних і залучених ресурсів, спрямованих на ефективний соціально-економічний розвиток, що забезпечує фінансову

стабільність і виконання стратегічно важливих для регіону завдань, а також можливостей залучення та використання цих ресурсів.

Науковий підхід до дослідження фінансового потенціалу регіону передбачає необхідність обґрунтування його теоретичної моделі, що має не тільки найбільш повно відображати даний об'єкт, а й бути інструментом його поглибленого вивчення.

Концепція формування регіонального фінансового потенціалу спрямована на оптимізацію ресурсозабезпечення територіального економічного розвитку, підвищення результативності та конкурентоспроможності господарської діяльності регіону [4].

Найбільш оптимальною, на наш погляд, є структура фінансового потенціалу регіону, що представлена на рис. 1.

Така позиція поглиблює уявлення щодо впливу окремих елементів на фінансовий потенціал регіону як економічну систему мезорівня.

Запропонована структура фінансового потенціалу регіону повинна включати усі названі елементи, причому нехтування будь-яким з них не дозволить викристалізувати зміст цього різноаспектного поняття [7].

Зростання фінансового потенціалу регіону залежить від фінансових результатів і можливостей реального сектора економіки, фінансово-кредитної системи, наповненості регіональних бюджетів, фінансової спроможності населення.

Дослідження фінансового забезпечення адміністративно-територіальних одиниць в контексті їх динамічного розвитку потребує акцентування уваги на існуючих проблемах форму-

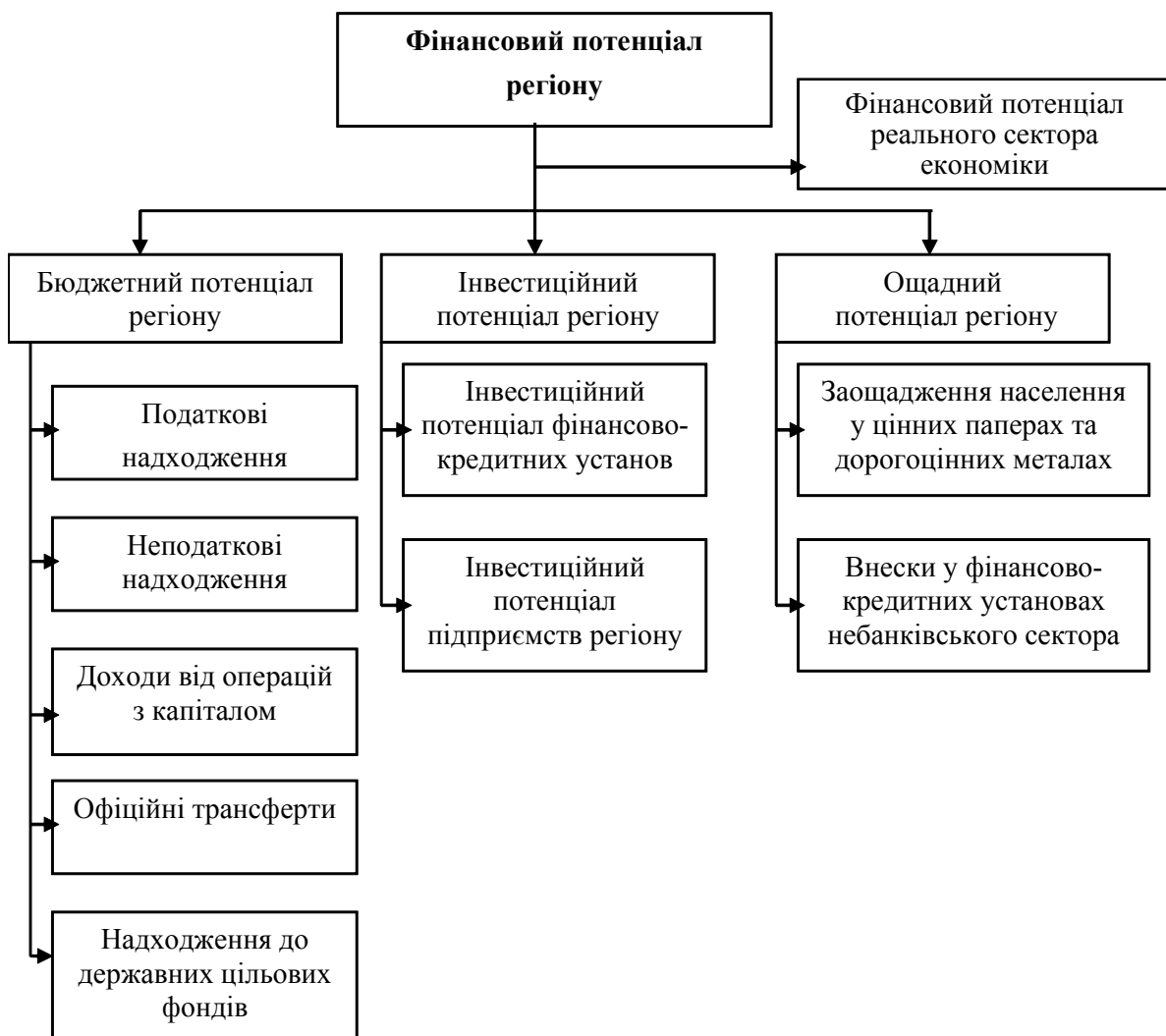

Рисунок. 1. Складові елементи фінансового потенціалу регіону.

вання фінансового потенціалу реального сектора, які лежать у площинах:

- обмеженості використання власних фінансових ресурсів підприємств як інвестиційного ресурсу, внаслідок високої частки збиткових підприємств; застосування застарілих норм амортизаційних відрахувань та спрямування амортизаційних фондів на поточне споживання; відсутності стимулів для інвестування у технологічне переобладнання виробництв;
- дефіциту банківських кредитів для промисловості; високі процентні ставки за кредитами; збитковість діяльності банків і зростання частки проблемних кредитів;
- повільного залучення іноземних інвестицій у промисловість; технологічні, галузеві, регіональні деформації при їх розподілі, що обумовлено незадовільним інвестиційним кліматом в Україні; високим рівнем тінізації економіки; незахищеністю прав інвесторів;
- нерозвиненості альтернативних джерел фінансування промисловості (фінансового лізингу, спільного інвестування) внаслідок недосконалості нормативно-правової бази їх використання; низького рівня захисту прав інвесторів щодо отримання дивідендів та повернення вкладених інвестицій; невідповідності фінансової звітності українських компаній міжнародним стандартам;
- відсутності прозорої структури управління на багатьох українських підприємствах;
- неефективної бюджетної підтримки структурних змін у промисловості через значні розміри бюджетного дефіциту; відсутності єдиної узгодженої стратегії розвитку промисловості; відсутності уніфікованої класифікації високотехнологічних товарів.

Таким чином, питання формування та використання фінансового потенціалу реального сектора економіки регіону, ефективного управління фінансовими потоками, пошук потенційних резервів, а також розробка дієвих механізмів мобілізації та раціонального інвестування мають важливе теоретичне та практичне значення. Процеси формування та використання фінансового потенціалу реального сектора доцільно вибудовувати на принципах ресурсного або результативного підходів (які слід розглядати як взаємодоповнюючі), причому з по-

зицій забезпечення власного розвитку та з позицій впливу на формування фінансового потенціалу регіону [6].

Фінансовий потенціал домогосподарств можна визначити як забезпеченість населення регіону власними фінансовими ресурсами на рівні, за якого задовольняються як їх власні потреби, так і потреби регіонального розвитку в цілому [7].

Фінансові ресурси домогосподарств знаходяться у розпорядженні територіальних громад у вигляді вкладів, заощаджень і депозитів у банківській системі та інших фінансових установах.

Найбільш вагомими складовими фінансового потенціалу є податковий та бюджетний потенціал.

Враховуючи те, що бюджетний потенціал території прямо залежить від її податкового потенціалу, спочатку варто зосередити увагу на характеристиці та визначенні сутності податкового потенціалу території.

В загальному розумінні податковий потенціал – це загальний обсяг оподатковуваних ресурсів території. Тобто податковий потенціал – це максимально можливий обсяг надходжень податків та зборів певної території або певного суб'єкта, обчислених відповідно до чинного законодавства. Для аналізу та оцінки податкового потенціалу можуть використовуватись такі показники, як:

- регіональний показник сукупного доходу на душу населення;
- рівень сукупних оподатковуваних ресурсів;
- валовий регіональний продукт.

Виходячи з цього можна визначити, що джерелами формування податкового потенціалу є: потенційні податкові фінансові ресурси; можливість платників податків; ресурси бази оподаткування (податкові бази та ставки).

Під бюджетним потенціалом розуміють сукупність всіх економічних і нормативно-правових умов, що сприяють отриманню максимально можливих доходів, які, в свою чергу, покривають нормативні витрати регіону, а також забезпечують їх цільове та ефективне використання.

Бюджетний потенціал можна розглядати з різних сторін. Як один з варіантів, це є дослідження рівня бюджетної забезпеченості регіону, який можна визначити співвідношенням між

розрахунковими податковими доходами на одного жителя, які можуть бути отримані зведеним бюджетом суб'єкта України, виходячи з рівня розвитку та структури економіки або податкової бази (податкового потенціалу) регіону та аналогічним показником у середньому за консолідованим бюджетом суб'єктів України з урахуванням структури населення, соціально-економічних, географічних та інших об'єктивних факторів та умов, що впливають на вартість надання одного і того ж обсягу державних послуг в розрахунку на одного жителя.

Вивчаючи природу бюджетного потенціалу, варто визначити дві його складові: внутрішню та зовнішню, кожна з яких є самостійним елементом і містить власні резерви.

Так, під зовнішнім бюджетним потенціалом території розуміють можливість муніципальних органів влади здійснювати зовнішні заповнення для реалізації конкретних регіональних проектів та програм.

Внутрішній бюджетний потенціал території – це доходи бюджету, які формуються внаслідок діяльності суб'єктів господарювання, що зареєстровані на цій території, а також населення, що проживає на території цього регіону.

Розглядаючи бюджетний потенціал як елемент фінансового потенціалу території варто зазначити, що з метою підвищення рівня бюджетного потенціалу території необхідно розширити базу дохідної частини бюджету. Тобто закріпити за місцевими органами влади таку кількість податків та зборів, що даватимуть змогу самофінансувати обов'язки та функції, що покладені на крайову владу [5].

Інвестиційний потенціал регіону за економічним змістом розглядається як сукупність інвестиційних ресурсів суб'єктів господарської діяльності, що формують комплексну базу відтворення господарчої і соціальної сфери життєдіяльності регіону на інноваційній основі з метою забезпечення стійкого економічного зростання [7].

Тобто інвестиційний потенціал у загальному вигляді можна розглядати як сукупність наявних в регіоні факторів виробництва і сфер застосування капіталу. У вузькому сенсі інвестиційний потенціал – це характеристика кількісна, що враховує основні макроекономічні характеристики, насиченість території факторами виробництва (природними ресурсами, ро-

бочою силою, основними фондами, інфраструктурою і т. п.), споживчий попит населення й інші показники. Його розрахунок заснований на абсолютних статистичних показниках, а основними підсумковими показниками є рівень інвестиційного ризику та інвестиційна привабливість регіону.

У роботі розглянуто інвестиційний потенціал регіону як обсяг інвестицій, який може бути залучений в економіку за рахунок усіх джерел фінансування (внутрішніх і зовнішніх), виходячи з наявності різних економічних, соціальних та природних ресурсів, особливостей його географічного положення та інших передумов, суттєвих для формування інвестиційної активності в ньому.

Інвестиційний потенціал фінансово-кредитних установ уособлюється з обсягом фінансових активів, що перебувають на їх рахунках та в довірчому управлінні (за вирахуванням сум депозитів населення, залучених у регіоні). Кредити банків, що надаються суб'єктам господарювання і фізичним особам в регіоні, також адитивно формують інвестиційний потенціал останнього. Основним джерелом утворення інвестиційного потенціалу нефінансових підприємств і організацій є обсяги отриманого ними чистого прибутку.

Інвестиційний потенціал підприємства – це організована сукупність, що перебуває у системній єдності наявних економічних ресурсів, а також зумовлених ними, за сучасного рівня розвитку, можливостей щодо мобілізації внутрішніх та зовнішніх інвестиційних коштів для реалізації стратегічних та тактичних цілей підприємства через механізм інвестування.

Отже, інвестиційний потенціал визначає сукупну здатність підприємства здійснювати інвестиційну діяльність, причому ступінь інвестиційної активності та ефективність інвестування детермінуються рівнем, або величиною, та мірою використання цього потенціалу.

Сутність інвестиційного потенціалу має двоякий характер: з одного боку, він є результатом ефективного використання потенційних можливостей підприємства, а з іншого – фактором його подальшого розвитку за рахунок здійснення інвестиційної діяльності.

Інвестиційний потенціал підприємства є динамічною категорією – його формування,

стан та ступінь використання значною мірою визначаються ендогенними чинниками впливу, зумовленими розвитком та рівнем ефективності використання інших часткових потенціалів підприємства – фінансово-економічного, виробничо-технологічного, управлінського, інноваційно-інтелектуального, трудового, інформаційного тощо, так і екзогенними чинниками, зумовленими станом та характеристиками макросередовища, в якому функціонує підприємство [7].

Нами розрахована структура фінансового потенціалу Донецької області за складовими, наведеними в рис. 1 (табл. 1).

За даними таблиці видно, що найбільшу питому вагу у фінансовому потенціалі протягом трьох років займав інвестиційний потенціал з постійно зростаючою динамікою. Так, у 2009 році його частка становила приблизно 54 % і до 2011 року майже досягла 60 %. Найменшу питому вагу в цей період займав бюджетний потенціал регіону. Його значення коливалось в межах 16,0–19,2 %. Приблизно чверть загального фінансового потенціалу становив ошад-

ний потенціал населення області, проте з постійною спадною динамікою (з 27,1 % у 2009 до 24,3 % у 2011 році).

Висновки

Фінансовий потенціал окремих регіонів складається з потенціалу численних підприємств, організацій, великих корпоративних структур, окремих осіб, що здійснюють свою діяльність, пов'язану з одержанням прибутку. При цьому питання оцінки забезпечення регіонального відтворення та формування фінансового потенціалу території, а також обґрунтування очікуваної ефективності використання цього потенціалу як з позицій корпоративного менеджменту, так і в контексті економічних інтересів регіону, формалізовані на системній основі адекватним понятійним апаратом і методичним інструментарієм, або не одержали належного висвітлення в публікаціях, або були розглянуті фрагментарно, що обумовило суперечливість у наукових підходах до оцінки фінансового потенціалу.

Таблиця 1. Структура фінансового потенціалу Донецької області за 2009–2011 рр. * (%)

№ п/п	Показник	Роки			Відхилення		
		2009	2010	2011	2010/2009	2011/2009	2011/2010
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Бюджетний потенціал регіону	19,2	16,0	17,0	-3,1	-2,2	1,0
2.	Інвестиційний потенціал регіону	53,7	57,6	58,8	3,9	5,1	1,2
3.	Ощадний потенціал регіону	27,1	26,4	24,3	-0,7	-2,9	-2,1
4.	Фінансовий потенціал регіону	100,0	100,0	100,0	-	-	-

* Розраховано за даними [9, 10].

Література

1. Загородній А. Г. Фінансовий словник [Текст] / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк, Т. С. Смовженко. – 2-ге вид., випр. та допов. – Л. : Центр Європи, 1997. – 576 с. – ISBN 966-7022-03-X.
2. Заблоцький, Б. Економічна самодостатність регіону [Текст] / Б. Заблоцький // Регіональна економіка. – 2001. – № 1. – С. 40–53.

References

1. Zagorodnii, A. G.; Vozniuk, G. L.; Smovzhenko, T. S. Financial dictionary. Second Edition Revised and Enlarged. Lviv: The centre of Europa, 1997. 576 p. ISBN 966-7022-03-X. (in Ukrainian)
2. Zablotskyi, B. Self-reliance of region. In: *Regional economics*, 2001, Number 1, p. 40–53. (in Ukrainian)

3. Карпінський, Б. А. Збалансованість фінансової системи території як один з чинників сталого розвитку [Текст] / Б. А. Карпінський, О. В. Герасименко // *Фінанси України*. – 2005. – № 12. – С. 80–88.
4. Іоненко, К. В. Формування та оцінка фінансового потенціалу регіону [Текст] : автореферат дисертації на здобуття звання кандидата економічних наук / Іоненко К. В. – Київ, 2007. – 24 с.
5. Григоренко, В. О. Фінансовий потенціал території: теоретичні аспекти та механізм формування [Електронний ресурс] / В. О. Григоренко // *Економічні науки*. Серія: Облік і фінанси. – 2011. – Випуск 8(29), Ч. 2. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/En_oif/2011_8_2/31.pdf.
6. Краснокутська, Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка [Текст] : Навч. посібник / Н. С. Краснокутська. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.
7. Фінансовий потенціал регіону: економічна суть та структура [Текст] / М. А. Козоріз, Г. В. Возняк // *Економічні науки*. Серія: Облік і фінанси. – 2011. – Випуск 8(29), Ч. 3. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/En_oif/2011_8_3/7.pdf.
8. Покатаєва, К. П. Теоретичні аспекти визначення категорій «Інвестиційний потенціал» та «Інвестиційна привабливість» [Електронний ресурс] / К. П. Покатаєва // *Комунальное хозяйство городов : Научно-технический сборник*. – 2007. – № 75. – С. 262–268. – Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua/1542/>.
9. Статистичний щорічник Донецької області за 2010 рік [Текст] / Державне обласне управління статистики; за ред. О. А. Зеленого. – Донецьк : Державне обласне управління статистики, 2011. – 388 с.
10. Донецька обласна рада [Електронний ресурс] : Офіційний сайт. – Електрон. данні. – Донецьк : ДОСІ, 2013. – Режим доступу : <http://www.sovet.donbass.com>. – Загл. з екрану.
3. Karpinskyi, B. A.; Gerasymenko, O. V. Balanced of finance system of territory as one of factors of constant development. In: *Financial Accounting of Ukraine*, 2005, Number 12, p. 80–88. (in Ukrainian)
4. Ionenko, K. V. Formation and evaluation of financial potential of region: PhD authors abstract in Economics. Kyiv, 2007. 24 p. (in Ukrainian)
5. Grygorenko, V. O. Financial potential of territory: theoretical aspects and forming meichisms. In: *Economic science. Series: Accounts and finance*, 2011, Issue 8(29), Part 2. Accessed at: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/En_oif/2011_8_2/31.pdf. (in Ukrainian)
6. Krasnokutska, N. S. Enterprise potential: generation and evaluation. Textbook. Kyiv: The centre of scientific literature, 2005. 352 p. (in Ukrainian)
7. Kozoriz, M.; Voznyak, G. Financial potential of region: the economic maintenance and structure. In: *Economic science. Series: Accounts and finance*, 2011, Issue 8(29), Part 3. Accessed at: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/En_oif/2011_8_3/7.pdf. (in Ukrainian)
8. Pokataeva, K. P. Theoretic aspects of classification «Investsmen potential» and «Investment prospects». In: *Municipal services of cities: Scientific-technical collection*, 2007, Number 75, p. 262–268. Accessed at: <http://eprints.kname.edu.ua/1542/>. (in Ukrainian)
9. Statistycalyearbook of Donetsk region within 2010 / Edited by O. A. Zelenyi. Donetsk: State regional statistics management, 2011. 388 p. (in Ukrainian)
10. Donetsk regional Rada. Accessed at: <http://www.sovet.donbass.com>. (in Ukrainian)

Хістева Олена В'ячеславівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Наукові інтереси: фінанси корпоративних об'єднань, фінансове забезпечення економічної системи.

Єгоркіна Тетяна Олексіївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Наукові інтереси: фінансовий менеджмент.

Хістева Елена Вячеславовна – кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов Донецкого национального университета экономики и торговли им. Михаила Туган-Барановского. Научные интересы: финансы корпоративных объединений, финансовое обеспечение экономической системы.

Егоркина Татьяна Алексеевна – кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов Донецкого национального университета экономики и торговли им. Михаила Туган-Барановского. Научные интересы: финансовый менеджмент.

Elena Khisteva – PhD (Economics), Associate Professor; Finance Department, Donetsk National University of Economics and Trade named after Michael Tugan-Baranovskogo. Research interests: corporate finance organizations, financial ensuring economic system.

Tatiana Egorkina – PhD (Economics), Associate Professor; Finance Department, Donetsk National University of Economics and Trade named after Michael Tugan-Baranovskogo. Research interests: financial management.